Ч. 109 (13.057). Львів, пятниця 20. травня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає він 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 золяр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Тернистий шлях Української Академії Наук.

II.

Прилюдна чистка. — Терор. — Пародія науки.

В осени 1929 року розпочався проти Академії вже похід не тільки на шпальтах газет. Арештовано академиків С. Єфремова, Слабченка і чимало наукових її співробітників під закидом контрреволюції. Дотого помер ще президент Академії Заболотний, з яким окупантська влада всетаки рахувалася та який, хоч і по лінії найменшого опору, рятував становище Академії.

У грудні 1929 року спільне зібрання академиків змушене було погодитися доповнити академічні катедри і вибрати нових академиків. Отже до нового, справді прегарного будинку Академії при вулиці Леніна (недобудований перед війною будинок дівочої гімназії імени Св. Ольги) ввійшли люди, які досі або нiщо або дуже мало спільного мали з Україною і з українською наукою, люди з комуністами Затонським, Шліхтером та Скрипником на чолі.

А ці нові птахи зараз же заспівали і нових пісень. На першій сесії Академії в новому складі вибрали „академика“ Шліхтера виконуючим обовязки президента й утворили статутову комісію, щоби переглянути дотеперішній статут. Спільне зібрання академиків, на пропозицію новообраних академиків-комуністів, осуджує своїх арештованих товаришів, ще перед судом над ними, ще навіть перед закінченням пародії слідства. Обовязуючий покищо ще статут не давав можливости позбавити заарештованих титулу академиків.

У стінах Академії Наук повстає партійний комуністичний осередок. На весні 1930 року перевибирають місцевий комітет співробітників, куди входять у більшості комуністи або їхні прихильники. На загальних зборах співробітників Академії теж осуджують покищо лише заарештованих, покищо ще не засуджених своїх товаришів. Намічено провести персональну „чистку“ всього складу Академії; перед чисткою треба ж перевірити наукову роботу Академії Наук; доручено зробити це робітничим бригадам, тій-же легкій кінноті і „добровольцям“. Наукову роботу Академії Наук „перевірено“ і переведено „чистку“: вела її окрема комісія під головуванням комуніста-робітника Немоловського, при участі представників робітничо-селянської інспекції, профспілок та київських фабрик („червонопрапорного“ арсеналу та паровозо-ремонтонної і сталінської металюргійної фабрики). „Чистку“ відбували по робітничих клюбах, прилюдно, в присутності робітників і їхніх родин, а ґазети буквально обливали помиями на своїх сторінках усіх, хто мав перейти цю „чистку“. Щоби нпр. кинути наклеп на стареньку вдову професора Володимира Антоновича, що декілька років несла варту при книгозбірні свого чоловіка, навмисне змішувати небіжчика з колишнім товаришем міністра фінансів за царських часів, теж Антоновичем, людиною справді дуже багатою і реакційних правих переконань. „Вичистили“ зі складу Академії 25 осіб, у тому числі і паню Антоновичеву, обвинувачуючи її, стареньку, у „системі самовластя“. Позбавитиж у Совітах людину праці „по чистці“, це значить фактично оголосити людину поза законом, засудити на повільну голодову смерть. А після „чистки“ збори співробітників Академії в новому складі святочно висловили протест проти поголосок у закордонних газетах, нібито більшовики переслідують українську науку. „Чистка“ — мовляв — лише „сприяла розвиткові української науки“!..

І персонал Академії Наук негайно почав вести антирелігійну роботу, виїздити на жнива, до Донбасівських копалень, брати участь у професійних справах Сталінських робітників, веде „соціялістичне змагання“ з Всесоюзною та Біло-руською Академією Наук і т. п. Чергова сесія ВУАН ухвалює новий статут, згідно з яким Академія складається лише з 2 відділів: природничо-технічних і соціяльно-економічних наук. Перероблений другий параграф каже, що Всеукраїнська Академія Наук має за завдання скермовувати свою роботу до „соціяльного будівництва на полі української пролетарської культури“. Вона мусить бути в безпосередньому органічному звязку й у співробітництві з державними органами та організаціями У.С.Р.Р. та С.С.Р.Р. На чолі Академії стоїть її Рада, що складається з академиків, молодших наукових робітників, представників Наркомосвіти, професійних організацій і „партосередку“, а засідання Академії відбуваються прилюдно. Ця Рада вибирає нових академиків за „конкурсною системою“, себто шукаючи нових „учених“ поміж кандидатами ріжних радянських організацій. Академиків можна позбавити звання і прав, коли вони не виконують своїх обовязків і коли свою діяльність звертають на шкоду Радянському Союзові або коли та діяльність „ідеольоґічно ворожа принципам соціялістичного будівництва“.

Як перших позбавлено прав і титулу академиків Єфремова, Слабченка і Яворського. Дивна річ: академик Микола Василенко свого часу теж був під судом за „контрреволюцію“ і навіть його засудили за участь в орґанізації „Центр действій“, але і речинець кари зменшили йому до мінімум і залишився він потім в Академії і ніяких виступів проти нього не було в газетах. Чи не тому, що в діяльності Миколи Василенка, колишнього гетьманського міністра, не було ніколи „самостійництва“ і „жовто-блакитности“?!

На президента Академії вибрали академика Богомольця, а 26 травня 1931 року президент Академії Богомолець, академики Сімінський, Патон, Фомін і Плотніков оголошують себе „ударниками соціялістичної науки“. Найближча Рада Всеукраїнської Академії Наук осуджує діяльність академика Михайла Грушевського і його учеників, які вважали національний рух і національну ідею осереднім питанням українського історичного процесу, а низку учнів Грушевського змусили прилюдно „каятися“ на засіданні Ради за свої „помилки“.

З нагоди роковин жовтневої революції ВУАН рапортує „бойовому“ органові київського місцевого партійного комітету „Пролетарській Правді“, що вона, ВУАН, закінчила під проводом комуністичної партії добу свого „соціялістичного перебудування“ і що київська партійна організація не помилилася, покладаючи надії на „Культурний Донбас“ (тобто Київ). „Пролетарська Правда“ на зїзді „ударників науковців“ передає свій червоний прапор колективові ВУАН. Яка честь для цієї установи, яка радість для її членів і робітникам з такого величного „успіху“...

А на останній сесії ВУАН при кінці листопада 1931 року перевибрали на президента Академії Богомольця, на заст. президента — „ударника“ академика Сімінського, а закінчили ту сесію святочною обіцянкою, що ВУАН, спрямовуючи всі свої сили на зміцнення оборонної спроможности країни, більшовицькими темпами, на основі Маркео-Ленінських теорій, під проводом комуністичної партії та її Ленінського Ц. К., прагнутиме до цілковитої перемоги жовтня у цілому світі“. „Хай живе революційна наука, могутня зброя пролетаріяту!“

За панування найбільшої реакції, в добах та країнах найбільших переслідувань учених політичною владою, ніколи й ніде з таким цинізмом і такою вузькоглядністю не відобрали ученим свободи в їхній праці як у радянських Академіях.

Гл. Л.

Постанови Зїзду „Рідної Школи“.

Загальний Зїзд „Рідної Школи“, відбутий у Львові дня 16. травня 1932 р. приняв такі постанови:

А) У СПРАВАХ ШКІЛЬНИХ І ВИХОВАННЯ:

Загального характеру.

I. Загальний Зїзд „Рідної Школи“ домагається української національної школи всіх категорій на території заселеній українським народом. Зокрема Загальний Зїзд:

а) домагається знесення законів з 31. липня 1924 р. (лекс Ґрабскі) у справі утраквізму та урядової мови в школах. Загальний Зїзд уважає утраквізм, поминаючи його педаґоґічно-виховну шкідливість, засобом денаціоналізації, що в практичному вихованні відбирає українському населенню спромогу побирати освіту у рідній мові. Утраквізм суперечний з основними законами конституції держави і зі зобовязаннями принятими Польщею у справі національних меншин;

б) домагається такого змісту навчання й виховання (програми, підручники, виховна система), щоби українські державні та приватні школи усіх типів і ступнів відповідали національним, культурним і суспільним потребам українського народу та спіралися на джерелах його культури і традиції;

в) домагається, щоби українські культурно-освітні і громадянські установи та установи публичного виховання могли мати вплив на організацію і ведення дошкільного і позашкільного виховання та освіти, зокрема домагається реактивування української Пластової Орґанізації;

г) домагається виконання закону про український університет з додатковою постановою про всі типи українських Високих Шкіл;

д) домагається, щоби Управа українського шкільництва була в українських руках і щоби в українських школах українську молодь вчив і виховував український учитель.

II. Загальний Зїзд звертається до всіх одиниць, установ і до всього українського громадянства зі зазивом зосередити всі сили довкола змагань за українську державну школу всіх типів та за національний зміст школи. Тому, що державне шкільництво з українською мовою навчання зовсім не заспокоює потреб української нації, Загальний Зїзд взиває українське громадянство до рівнобіжної розбудови українських приватних шкіл та установ дошкільного й позашкільного виховання і боротьби з неграмотністю. Зокрема взиває все українське громадянство до найінтензивнішої моральної і матеріяльної піддержки „Рідної Школи“.

III. Загальний Зїзд „Р. Ш.“, як виразник волі українського народу в ділянці українського шкільництва й виховання взиває усе українське громадянство без ріжниці віроісповідань і партійно-політичної приналежности до координування своєї діяльности з діяльністю Головної Управи „Р. Ш.“ і до створення підстав одної спільної української національної шкільної політики, зокрема під оглядом розбудови українського приватного шкільництва і виховної діяльности українських культурно-освітних установ, як також під оглядом відношення до шкільних і адміністраційних державних чинників.

Подрібні домагання.

I. З огляду на те, що нові рамові закони про перестрій державного і приватного шкільництва зовсім не беруть на увагу національних окремішностей українського населення, Загальний Зїзд „Р. Ш.“ ставить засадниче домагання, що-

би на области воєвідств з переважним чи частинним числом українського населення, а саме: львівського, станиславівського, тернопільського, волинського, поліського, люблинського і краківського — українському населенню забезпечили відповідну до його чисельности скількість усіх родів державних шкіл та установ передшкільного виховання, з українською викладовою мовою, а водночас Загальний Зїзд домагається, щоби влада не ставила ніяких меж і перепон у творенні приватних українських шкіл усіх типів і дошкільних установ та в затруднюванні в них українського й виховного персоналу.

Зокрема Загальний Зїзд „Р. Ш." домагається:

Народні школи:

1. З огляду на те, що новий триступневий устрій народнього шкільництва при відсутности вищеступневих народніх шкіл по нашиx селах загороджує дорогу до дальшої освіти молоді тих місцевостей, де не буде щонайменше 6-клясової народньої школи, отже передовсім сільській молоді, — Загальний Зїзд домагається такої-же сітки 6-клясових і 7-клясових державних народніх шкіл з українською викладовою мовою також по українських селах.

2) Якщо з якихнебудь причин держава не почала би засновувати таких українських більше-клясових народніх шкіл, то Загальний Зїзд домагається, щоби влада не робила перепон при засновуванні приватних українських народніх шкіл у тих місцевостях, де українське населення вважатиме це за вказане без огляду на те, чи в даній місцевості є вже державна чи приватна народня школа вищого типу з неукраїнською викладовою мовою, чи її нема.

Перехід до середніх шкіл.

3. Дозволити усім дітям, що ходять до народніх шкіл нижчого ступня або побирають приватну чи домашню науку, здавати вступні іспити до середніх і фахових шкіл.

4. При середніх загально-освітніх і фахових школах потворити приготовляючі курси в першу чергу для сільської дітвори. Такі підготовні курси творити й при нововлаштованих семинаріях для установ дошкільного виховання.

Середні школи.

5. При творенні сітки середніх шкіл не тільки задержати всі дотеперішні українські державні середні школи, але й потворити по повітових осередках нові, відповідно до числа українського населення.

6. З огляду на те, що вже з найближчим шкільним роком будуть знесені 1-ші кляси в державних загально-освітніх середніх школах і учительських семинаріях, — негайно творити нові українські відділи V-тих кляс вищеступневих народніх шкіл, куди перейшлиб діти, що мають намір вступити до I. кляси українських середніх шкіл.

Установи для вишколу учителів.

7. Оснувати державні семинарії і ліцеї для виховниць дошкільного навчання, педагогічні ліцеї і педагогії мужеські і жіночі з українською мовою навчання відповідно до загального числа таких державних шкіл в Польщі.

Ліцеї.

8. З огляду на те, що число істнуючих українських державних ґімназій є мінімальне, а до того ті ґімназії далеко розкинені по цілому краю, створити при кожній істнуючій і новокреованій українській державній ґімназії українські державні ліцеї.

Фахові школи.

9. З огляду на те, що досі нема фактично ані одної української державної фахової школи, Загальний Зїзд „Р. Ш." домагається заснування на державні кошти на области вищенаведених воєвідств державних мужеських і жіночих фахових шкіл з українською мовою навчання усіх щаблів і типів, а саме: економічно-торговельних, реміснячих, промислових і технічних у такій скількости, що відповідало би відсотковій кількости українського населення тих областей.

Високі школи.

10. У ділянці високого шкільництва жадає створення усіх типів українських високих шкіл, а в першу чергу жадає реалізації закону з 26. вересня 1922 р., тобто заснування українського університету на державні кошти у Львові.

11. Принимання без перепон української молоді на всі факультети істнуючих шкіл без ніяких обмежень.

Позашкільна освіта.

12. Позасновувати на областях вищенаведених воєвідств на державні кошти доповнюючі загальні і фахові школи і курси з українською мовою навчання. Допустити до організації позашкільної загальної і фахової освіти українські виховні культурно-освітні і господарські установи як „Рідна Школа", „Просвіта", „Сільський Господар", „Ревізійний Союз Українських Кооператив", „Союз Українок", „Укр. Т-во охорони й опіки над молодю", „Луги", „Соколи" й інші.

Нові шкільні підручники.

13. Перевірити дотеперішні шкільні підручники і усунути з них усе те, що ображає чи дразнить почування українських дітей та доповнити матеріялами з области „Українїка".

„Найнеморальніший часопис у Польщі..."

Сензаційний пресовий процес поміж „Іл. Курєром Цодз." і „Ґазетою Варшавською".

У вівторок 17 ц. м. у варшавському окружному суді йшов сензаційний процес поміж провідним санаційним органом, краківським „Курєрком", та центральним органом ендеції, „Ґазетою Варшавскою". Головний редактор „Курєрка", посол ББ Маріян Домбровський, заскаржив за образу чести ред. д-ра Маріяна Моравського і відповідального редактора „Ґаз. Варш.". Причиною була стаття Моравського проти кандидатури Домбровського при останніх виборах до сойму. Обвинувачені покликали цілий ряд свідків, із яких найцікавіші зізнання склав відомий ендецький публіцист Адольф Новачинський.

Він написав — мовляв — вже яких 30 статтей про „ІКЦ", який уважає найнеморальнішим часописом в Польщі. Вже підчас війни звертала увагу поведінка „ІКЦ" у відношенні до окупаційних властей та способи здобування популярности і маєтку, які суперечили всім принципам моралі і чести. „ІКЦ" видає теж „Тайного Детектива". „В Америці видавця таких часописів тягнуть до карної відповідальности". Головний редактор і видавець „Курєрка", пос. М. Домбровський „є і антисемітом і фільосемітом, він є санаційний і антисанаційний, моральний і аморальний. Йому не можна закидати, що зміняє принципи і пересвідчення, бо він має усі засади і всі переконання". На запит, до якої партії належить п. Маріян Домбровський, Новачинський відповів: „Він належить до партії, яка робить гроші". „Відділ інсератів „ІКЦ" є единим у світовій пресі проявом куплерства і посередництва поміж світом проституток та панами, які мають гроші. Це робиться офіціяльно, хоча за подібні вчинки кожного жида арештувалиб за доставу матеріялу до домів розпусти".

Інші свідки стверджують, що свого часу „ІКЦ" пропонував представникам шлеського промислу свої послуги за постійну субвенцію. Коли „трансакція" не повелася, „ІКЦ" почав напастливо накидатися на той промисл. Окремо вилізла справа давньої участи М. Домбровського в експорті свиней до Чехословаччини. Ендецький посол Стефан Домбровський оповів цікаву історію зі своїм листуванням із б. президентом Франції Мільраном: один лист Мільрана помилково попав до рук Маріяна Домбровського з „ІКЦ", замість до адресата Стефана Домбровського. Маріян Домбровський, видавець і редактор „ІКЦ", без ніяких скрупулів видрукував того листа в „ІКЦ", про ніщо й не кажучи ані справжньому власникові листа ані його авторові...

Наслухавшись таких веселих речей — суд звільнив обвинувачених від вини і кари. Інша річ, що цей процес і його вислід не пошкодить лаврам краківського „Курєрка", який далі „формує" польську широку прилюдну опінію...

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 20. ТРАВНЯ 1932.

В. МУДРИЙ.

Пятьдесятиліття „Рідної Школи".

Промова заст. голови „Просвіти" ред. В. Мудрого, виголошена на ювилейному (50-ліття) концерті „Рідної Школи" в салі Великого Міського Театру у Львові дня 14. травня 1932.

Бажанням теперішніх керманичів „Рідної Школи" було, щоби це свято її пятьдесятиліття, вшанувала святочним словом найстарша наша установа „Просвіта". Думаю, що це бажання має свою глибшу причину. Це не випадок, що саме „Просвіті" доводиться на цьому місці першій витати „Рідну Школу" з її великим ювилеєм. Бож саме широка культурно-освітня праця „Просвіти", точніше кільканацятилітній досвід і практика тієї праці спричинили заснування Українського Педагогічного Т-ва у 1881 р. Із заснуванням цього Т-ва, відомого тепер під назвою „Рідна Школа", настав поділ праці між обома установами. Коли „Просвіта" вела далі загально-освітню роботу серед найширших мас населення, то „Рідна Школа" займалася систематичною освітою нашої молоді і тим самим підготовляла кадри освітніх і культурних робітників для „Просвіти". Таким чином обі установи доповнювали і доповнюють себе у своїй діяльности, маючи все одну, спільну і велику ціль на оці, а саме: піднесення нашого народу на найвищий рівень культури. Ось і причини, які рішили, що на цьому великому святі прийшла до слова „Просвіта".

Ювилей та ще й до того ювилей пятьдесятиліття загально-нац. установи — це найкраща нагода для оцінки і підсумків її праці. Якже ж їх робити, як підійти до богатого минулого цієї чи не найпопулярнішої тепер у нас установи? Невже розказувати її історію? Ні, історія „Рідної Школи" списана й опублікована. Вона доступна для всіх.

Я піду іншим шляхом. Я зверну увагу на те, що було перед 60-ти роками на полі нашого національного виховання, а що сталось потім, коли почали інтензивно працювати і „Просвіта" і „Рідна Школа" й інші наші культурні та культурно-освітні установи.

Ключем для зрозуміння нашого виховання сперед 70-ти і 60-ти років нехай послужить нам безсмертний твір Степана Руданського „Наука", яку він написав у 1860 р. У цій поезії читаємо:

„Дочекався я свого святонька,
Виражала в світ мене матінка.
Виражала в світ мати рідная
І промовила мені бідная:
Нехай, сину мій, ми працюємо,
Нехай цілий вік ми горюємо;
Нехай соху я, тато горбиться.
Ти на світ поглянь, що там робиться,
Та не всім, як ми, в землі риються,
Може є такі, що і миються.
Та не всім, як ми, димом куряться, —
Може є такі, що й не журяться.
Коли найдеш їх, милий синочку,
Ти склони себе як билиночку.
Ти склони себе як билиночку,
Простели себе як рядниночку, —
Спина з поклону не іскорчиться,
Чоло з пороху не ізморщиться, —
Зате ступить пан, та й подивиться;
Зате ступить пан на покірного,
І прийме тебе як добірного,
І в годиночку — на драбиночку,
І підеш тоді, милий синочку,
І з панами сам порівнаєшся,
В сріблі-золоті закупаєшся.
В сріблі-золоті закупаєшся,
З полем батьківським розпрощаєшся".

Можнаб до цієї характеристики тодішнього виховання поставити застереження, що вона, мовляв, відноситься до тодішньої Наддніпрянщини, яку безпощадно обмосковлювали та поработцували. Але з цим застереженням важко булоб погодитися. Бо ця характеристика є типова. Вона цілком вірна і в приложенні до тодішних наших виховних відносин. Бож не де інакше, а саме в нас і досі збереглася така „перла" т. зв. народньої мудрости, як та, що звучить: *„Покірне теля дві корові ссе"*. Тому то не треба зовсім дивуватися, що, незважаючи на довголітню працю в народі і „Просвіти" і „Рідної Школи" як над піднесенням культури і національної гідности, так і над здійснюванням національних гасел у вихованні, найбільший син Галицької Землі Іван Франко писав ще у 1901 р. про нашу національну психіку таке:

„Лиш одну хіба пісню я вмію стару,
Я рабом уродивсь та рабом і умру
Я на світ народився від свист батогів,
Із невольника-батька, в землі ворогів.
Я хилиться привик від дитинячих літ,
І всміхаться до тих, що катують мій рід
Мій учитель був пес, що на лапки стає
І що лиже ту руку, яка його бє.

— — — — — — — — — —

І хоч часом мов грім гримне слово моє,
То це блящаний грім, що нікого не вбє.
І хоч душу манить часом волі приваб,
Але кров моя раб, але мозок мій раб!
Хоч я пут не ношу на руках, на ногах,
Але в нервах ношу все невольничий страх.

— — — — — — — — — —

І хоч часом в душі підіймається бунт,
Щоб із пут отрястись, стати твердо на грунт,
Ах, то й се не той гнів, що шаблюку стиска,
Се лиш злоба низька і сердитість рабська.
Вавилонські жінки, відвернувшись ідіть,
І на мене злиденно так не гляділь!
Щоб не вяло проклаття моє на вам плід.
Не прийшлось би раба привести вам на світ!!

Тут як на долоні основні риси національної психіки та вдачі молодого народу, що перед 60-ти чи 70-ти роками щойно пробуджувався до нового життя. Богато треба було праці, богато труду і боротьби на те, щоби в кожного українця вщіпити почуття людської гідности і національного достоїнства, зробити його відпорним на чужі впливи та

Вальоризація передвоєнних поліс німецьких Товариств обезпечень.

Оповісткою з дня 30. квітня ц. р. міністерство скарбу нормує переведення вальоризації другої категорії передвоєнних поліс німецьких (reichsdeutsche) Товариств обезпечень, а саме: а) поліс виставлених на нім. марки, які не підпадають вальоризації по думці німецького вальоризаційного закона (прим. обезпечення заключені за посередництвом їхніх представництв в бувшій Австрії) і б) поліс виготовлених на польські марки, ноти Кріса (Kriesnoten), рублі, австрійські корони.

Зголошення цих поліс треба слати на адресу: **Komisarz do likwidacji zobowiązań niemieckich zakładów ubezpieczeń na życie, Warszawa, ul. Nowogrodzka Nr. 40 m. 1.** Речинець зголошень кінчиться з днем **30. листопада 1932 р.**

Зголошувати треба за взірцем, поданим в „Моніторі Польскім" ч. 108 з дня 12. травня ц. р., предкладаючи рівночасно вимагані також документи.

—o—

До процесу проф. Студинського проти »Діла« і »Червоної Калини«.

(Лист проф. І. Огієнка до Редакції).

Високоповажаний Пане Редакторе!

Сердечно прошу Вас умістити на сторінках Вашого часопису оцю мою прилюдну заяву:

Дуже прикрою й болючою несподіванкою було для мене притягнення мого імени до справи В. Юрченка. Через те публично заявляю:

1) Ніколи ніде п. В. Юрченка не стрічав, особисто не знав і не знаю і ніколи ним я не цікавився.

2) Бувши в 1919—1920 роках в Камянці Подільському Головноуповаженим Українського Уряду міністром, я ніколи ніякими агентами не цікавився.

3) Хто криється під псевдонімом п. В. Юрченка, — тим ніколи не цікавився і не цікавлюсь. До останнього часу навіть не знав, що В. Юрченко — то прибране імя.

4) Ніколи проф. д-рові К. Студинському ані одного слова про В. Юрченка я не говорив, а тим більше не просив від нього фотографії Юрченка.

5) Бувши в мене в грудні 1931 р., проф. д-р К. Студинський побіжно запитав мене, чи я часом не знаю п. Юрченка. Отримавши відмовну відповідь, запитав іще, чи я не пізнав би його з фотографії, на що я відповів йому також відмовно.

6) Ніякої фотографії п. В. Юрченка проф. д-р К. Студинський ніколи мені не показував, не присилав і ніколи не обіцяв прислати.

Зрештою, у своїм листі: „У власній обороні" проф. д-р К. Студинський видрукував про мене (див. ст. 3), що я „не знав, хто ховається під псевдонімом Юрченка" і що я від нього „світлини не домагався".

Таким чином усякі покликування на мене в справі В. Юрченка вважаю жалюгідною неправдою, подібною до нападу на битій дорозі.

Ласкаво прошу й інші часописи передрукувати оцю мою заяву.

З правдивою до Вас пошаною

Проф. д-р Іван Огієнко.

Варшава, 17. травня 1932 р.

Присилайте жертви на будову нагробника Іванові Франкові, який уже будується - Гроші слати до „Центробанку" на конто ч. 9003.

Повстання в Манджурії.

З Харбіну повідомляють, що китайські повстанці в місті Ірак убили 35 японців і відступаючи підпалили місто.

Китайські джерела з Пекіну повідомляють про бунт столичного манджурського гарнізону в Чан-чун. Бунт здавили при допомозі японських військ, причому розстріляли 54 вояків. На основі японських повідомлень в Ляоляні-Туняні збунтувався полк кіринської кавалерії. Вояки здемолювали команду полку і зі зброєю в руках вимашерували на північний схід до районy, де концентруються повстанчі війська.

—o—

Справа Ґорґулова.

Як повідомляють париські часописи, вбивник Думера стане перед судом присяжних у липні ц. р. Перед слідчим судлею він ще раз заявив, що вбив французького президента за те, що Франція не бореться з більшовиками, та що він не мав спільників. З думкою виконати замах він боровся, як міг, але находився в стані якоїсь гіпнози. Ходив до церкви молитися і хотів скінчити самогубством. Хотів, щоби його арештували і сам зачіпав на вулиці поліцію, щоби зажадала від нього документів, яких не мав у порядку. А тимчасом щось намовляло його таки виконати замах. Вкінці зайшов до каварні і випив бутельку коняку. Опісля пішов на виставу і почав оглядати експонати. Коли ж надійшов президент Думер, почав до нього стріляти, не здаючи собі з того справи. Ділав немов під впливом гіпнози.

Підчас пересхухання 17 п. м. слідчий суддя показав Горгулову його валізку, з якої витягнув зелену хоругов, що представляє червоний хрест св. Юра на чорному підкладі. Побачивши хоругов, Горгулов крикнув: „Хай живе націоналістична Росія, все скінчене, все пропало!" Опісля кинувся на хоругов, цілував її і говорив: „Для неї я вбив президента і посвятив життя". Успокоївшись сказав, що це прапор його нової партії. Зелена краска це барва селян, червона робітників, а чорна диктатури.

—o—

Японське »Брацтво крови«.

ТОКІО, 18. V. ПАТ. Японський духовний Нішо, арештований 11 березня ц. р. під замітом участи в замахах, заявив тепер поліції, що 17 молодих людей, які добровільно віддалися в руки поліції, належать до тайного товариства „Брацтво крови", якого завданням усунути при допомозі всіх можливих засобів, не виключаючи й вбивства, всіх державних мужів і політиків, неприхильних до націоналістичного руху.

—o—

довести до того, щоби знищити в ньому сліди рабства. Таку працю треба було розкладати на покоління. І цю роботу виконували почесно саме наші культурні установи: „Просвіта" в широких колах населення відновлюванням історичної традиції та освідомлюванням, а „Рідна Школа" виховуванням молодих кадрів нових діячів, нових провідників, що зі школи виносили високе і благородне почуття національної й особистої гідности та були здатні жертвувати собою для великих національних ідеалів.

Коли собі пригадаємо великий зріст національного духа в нашому народі перед війною; коли усвідомимо собі памятний 1914 рік з переглядом організованих сил нашого народу в часі багатотисячного сокільсько-січового здвигу з нагоди століття народин Шевченка; коли пригадаємо собі перші відділи стрільців на тому здвизі; і коли накінець прослідкуємо за дальшим ходом подій, то щойно тоді зможемо собі зясувати ту велитенську місію та працю, яку виконали в житті нашого народу наші культурно-освітні установи, зокрема ж „Рідна Школа". Переродження національної психіки було на очах. Ще недавно несвідома свого збірного „я", незорганізована етнографічна маса перетворювалася на очах у свідому своїх цілей і завдань націю.

Український легіон у світовій війні, його зрошувані кровю шляхи на Галицькій Землі, його славетні бoєві подвиги — це дальший етап того процесу перероджування, дозрівання та росту української нації. А вже 1918 рік у Галицькій, зруйнованій великою війною, Волості був наглядним доказом того, що рабські навики нашого народу вповні заломились під впливом великої праці над вихованням поколінь. Зі зруйнованої землі як сфінкс виросла стотисячна, монолітна сила, що була пройнята одним духом, одною збірною волею і бажанням. Це вже не були раби, це не були ті, що над їхньою рабською психікою міг гірко проливати сльози найбільший син Галицької Землі. Це були орли, це були герої, що своїми подвигами не тільки навязали нашу новітню історію до традицій Данила й Осмомисла, але й до традицій Великого Володимира. Це були гідні оборонці рідної землі, національної чести та історичних прав її господаря.

Чи без великанської праці наших культурних і шкільних установ можна собі уявити ці великі дні? А наслідки тієї праці вийдуть тим більшими, коли зважимо, що ці установи виконували свою працю при великих перешкодах противників і ворогів, ведучи безперервну боротьбу за само право на національне виховання своєї молоді. Ці моменти з минулого є, здається, найкращою оцінкою та підсумками і піввікової праці „Рідної Школи".

Але з нагоди ювилеїв, саме на основі досвіду минулого призадумуються звичайно і над тим, щоби намітити пляни праці і гасла на будуче. Не моє це завдання, щоби говорити про них. Вистане мені звернути тільки увагу на ті обставини та труднощі, серед яких працює „Рідна Школа" тепер. Саме повоєнні часи, як ніякі інші, зактуалізували у державній політиці справи виховання молоді. Нині кожна держава намагається положити свою тверду руку на виховання молодого покоління у потрібному для себе дусі. У деяких державах це виховання цілковито змонополізоване. Так є у Радянському Союзі, так є і в фашистівській Італії. А й тут бачимо, як сильно державна влада намагається захопити всі школи під свій неподільний вплив. У деяких державах дійшло вже до того, що навіть державні народи починають протиставитись таким тенденціям своєї таки державної влади. А щож говорити про недержавні народи, що говорити конкретно про нас, що хочемо мати виховання молоді у наших руках. Скільки сил та енергії зужиє „Рідна Школа" у боротьбі за те, щоби, скажім, при теперішній реформі шкільництва в Польщі не тільки зберегти якнайбільше наших шкільних станиць, але й утворити крім того богато-богато нових, щоби не затратити впливу на виховання молодого покоління, від якого залежатиме будуччина народу.

У теперішніх складних часах найвідраднішою для нас є хіба та обставина, що все національне життя опинилося в руках того покоління, яке відповідально та гідно творило найбільші дні нашої новітньої історії. Воно боролось завзято, воно значило своїми жертвами і встелювало кістками всі шляхи широкої української землі по цей і по той бік Збруча. Воно переживало моменти великих поривів і злетів і хвилі гірких, болючих невдач. Воно зазнало чотирокутників смерти. І воно, це покоління, навчилось не тільки шанувати жертви, але й щадити сили! Воно досі чує у своїй крові шум і ритм цих великих і святих змагань. Таке покоління не може дати пропасти ні національній культурі ні тісно зрослим з нею національним ідеалам. Воно не дасть загинути традиціям вчорашнього дня, не згубить ні чару боротьби ні міри для культурних і достойних подвигів нинішнього дня. Це покоління не дасть звести на бездоріжжя і справи національного виховання. Воно напуватиме і надалі своїми почуваннями і духом „Рідну Школу", а ця виховуватиме нашу молодь на свідомих своїх великих і конструктивних завдань громадян, на розумних, культурних будівничих нашої долі, на гідних переємників національних традицій і *на правдивих лицарів національної культури.* Тому нема і не може бути причини ні для песимізму ні для зневіри. Будьмо певні, що так виховані нові громадяни, які прийдуть по нас, будуть так само, як і ми, вслухуватись при своїй праці у чарівні звуки цієї, повної надії та віри в невмирущі сили українського народу, мельодії, яку великий Франко закляв у кінцеві акорди свого прольогу до „Мойсея":

„Та прийде час і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом,
Покотиш Чорним Морем гомін волі
І глянеш як хазяїн домовитий
По своїй хаті і по своїм полі"

—o—

З життя українців на чужині.

Український Великдень у Бельгії.

Гарна й радісна хвиля для української еміграції в Бельгії була саме цього року ва перший день Великодних Свят. Завдяки „Нац. Союзові Українських Студентів" у Бельгії, а зокрема його діяльному проводові, уряджено „свячене". Свято відбулося в Лювені в „Інтернаті для східних славян", будучому центрі українського студентського життя в Бельгії. Вперше від оснування цієї інституції (а існує вона вже 10 літ і дотепер була виключно для російських студ.-емігрантів) зїхалися громадно українці-студенти та старше громадянство, без ріжниці на вік, професію та політичні погляди, щоби спільно перевести Воскресення Христове. Тут треба вдячно підчеркнути щиру гостинність — питоменну бельгійцям — самої управи інтернату, яка так симпатично й радо отворила двері заведення для принятя гостей-українців. Ціла управа в особах проф. унів. о. кан. Ноблеса (президент), о. Журдева (секр.) о. Наца (скарбник) причинилася до уряджения свяченого та взяла в ньому участь.

Около 8. год. рано українці почали зїздитися до Лювену. Одні з Лієжу і Серену, де українські кольонії доволі численні, другі з Брюселя, Ґенту. По Воскресній Утрені (відслуженій священиками) в каплиці каплиці інтернату о. Ван ден Бош (бельгієць) відправив у греко-кат. обряді Службу Божу й виголосив по українськи гарну патріотичну промову. Слухаючи її, неодин з нас питав сам себе: Невже це говорить бельгієць? — Так, наш добрий приятель з Чину ОО. Редемптористів, о. Ван ден Бош.

По Службі Божій усі присутні в числі понад 60 осіб, між котрими й кількох бельгійців та одна студентка, наша велика прихильниця, котра приняла греко-кат. обряд, пішли до великої салі інтернату, де на гарно заставлених столах відбулося свячення скромної емігрантської паски. Не без додатків обійшлося тут. Один з гостей, користаючи з присутности греко-кат. священика при цій нагоді охрестив свого сина. Гості розсілися. Настрій веселий. Кожний вдоволений, усміхнений, здавалось би, що Великдень не на чужині, а між своїми рідними в краю. Кілька гарних писанок, якими захоплювалися бельгійці, нагадували звичай нашого народу, а піднесення настрою — нашу веселу вдачу.

Голова Нац. Союзу Українських Студентів студ. А. Кішка в імені студентів у гарних словах привитав Комітет інтернату та всіх присутніх. Подякував щиро кожному з Комітету, зокрема за їх прихильність та симпатії до українців, за їх зрозуміння наших змагань та запевнив, що українці — зокрема студентство — не забудуть своїх приятелів-бельгійців, котрі щиро їм простягають свою гостинну руку в хвилі національного лихоліття. Відтак — серед прегарного настрою — балакав о. кан. проф. Ноблес котрий виказував побажання українцям та українській справі. Гості нагородили його теплі слова довгими оплесками. Накінець говорив о. Ван ден Бош (знову по українськи). Його промову переривали присутні частими оплесками. Вкінці візвав присутніх відспівати нац. гимн. Всі встали і „Ще не вмерла"... зазвеніло голосним звуком по салі й кульоарах Студ. Дому. Перший раз на терені Лювену кілька десяток українців бадьоро зі святочним настроєм відспівали свій гимн. Після того всі піднесені на дусі, весело й радісно виходили на подвіря, де фотоаматор студ. Данилюк подбав про утревалення цього свята фотоґрафією.

Другу частину цього свята становив „Весняний Зїзд" Нац. Союзу Українських Студентів у Бельгії. Почався він в год. 2-ій рефератом інж. Андрієвського на тему „Молодь і старше громадянство" Були присутні й не-члени. Відтак слідували звіти голови НАСУС-а та Ревіз. Комісії. На увагу заслуговує річевий і богатий звіт голови з 5-місячної діяльности проводу, який у звязку з лювенською акцією не в одному служив справі. Зїзд з правдивим зацікавленням спинився довше над питанням дальшої орґанізаційної праці Т-ва та над проєктом оснування допомогового фонду при НАСУС-і. Це останнє виявилось необхідним з причини великої матеріяльної скрути нашого студента за кордоном. При цій нагоді зібрано 99 фр. на допомогу бідному студентові.

По підсумуванні дотепер. діяльности та наміченні дальшої праці закінчено цей Весняний Зїзд. Зїзд був неначе замкненням ширшої діяльности, бо час, який його ділить від осіннього зїзду (загальних зборів) — це час іспитів та літних ферій.

Студ. М. С-ка.

Б. посол о. д-р Вол. Пелліх перед судом.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На нинішній розправі зізнавали спершу свідки оборони *на обставину обох віч у Радехові*, а потім свідки прокуратора й оборони *на обставину віча в Монастирку Оглядівськім і Батиєві*. При кінці зізнавали свідки про промову обв-ого *на вічу в Бродах*. Зацікавлення розправою невелике.

ВІЧА В РАДЕХОВІ.

Як перший свідок зізнавав о. *Мирон Коритко*, греко-кат. парох в Холоєві, незаприсяжений (по думці найновішої новелі до карн. кодексу духовники не складають тепер присяги). Св. був на вічу в Радехові предсідником і заявляє, що на тому вічу говорили посли й сенатори про ті справи, які були порушувані в соймі. Обв. о. д-р Пелліх промовляв теж і його промова була спокійна, не підбурююча. Слів, приписуваних йому в акті обвинувачення, рішуче не вжив. Обв. промовляв останній, тому св. слухав його уважніше і напевно запамятав би собі, якби він ужив був інкримінованих висловів. Після цього ставили обв-ому ріжні запити прокуратор та оба оборонці. (В часі тих запитів було зробилося свідкові недобре). Св. рішуче заперечує, начеб то о. д-р Пелліх виголосив підбурюючу промову.

Св. *Михайло Панасюк*, адвокатський соліцитатор д-ра Селезінки, заприсяжений, не зважаючи на спротив прокуратора, заявляє, що о. д-р Пелліх виголосив промову, в якій говорив про наступ поляків на нас в ділянці шкільництва, нар. господарства і т. д. Обв. придавав теж відомі слова Ґрабського, що до 25 літ на цій землі не буде вже українців, тільки самі поляки. В дальшому взивав до праці та організації в леґальних установах. На вічу, що відбулося в дні 1. XI. 1928 р. (замість забороненої академії) св. розпочав перший співати „Не пора", за що був уже караний (разом на суму 300 зол.). Опісля ставили запити прокуратор та оба оборонці.

Св. *Михайло Сухацький*, гр.-кат., селянин з Радехова, заприсяжений, зізнає, що обв. говорив на вічу в Радехові про потребу організації й освіту, але до нічого не підбурював.

Св. *Василь Сіцелюк*, гр.-кат., селянин з Радехова, заприс., зізнає про радехівське віче те саме, що його попередник.

Св. *о. Іван Набережний*, гр-кат. парох у Кривім, зізнає що був на вічу в Радехові, на якому обв. промовляв про потребу орґанізації в рідних установах. Віче це розвязано в моменті, коли обв. став говорити про безправне розвязування українських шкіл, Соколів і Лугів.

При зізнаннях цього свідка прийшло до сцисії між прокуратором та оборонцем д-р Біляком, який виступив проти того, що прок. супонує свідкові, що він затягає тепер факти, чим прок. старається впливати на лаву присяглих.

ВІЧЕ В БРОДАХ.

Св. д-р *Володимир Чировський*, тепер адвокат в Борщеві, заприс., зізнає на обставину віча в Бродах (8. VII. 1928), яке було в дійсности довірочною нарадою. Обв. о. д-р Пелліх виголосив там справоздавчу промову, в якій не було ні сліду якогось підбурювання. Заперечує, начеб то о. д-р Пелліх ужив інкримінованих слів, наведених в акті обвинувачення.

ЩЕ ПРО РАДЕХІВСЬКІ ВІЧА.

Св. *Ніна Селезінкова*, жінка обор. д-ра Селезінки, заприсяжена, зізнає, що була на вічу і на академії в Радехові. З віча не памятає нічого, а щодо академії, то на ній промовляв обв. про потребу орґанізації. При згадці про розвязування Соколів віче розвязано. Обв. ніколи не підбурював проти держави і це може потвердити цілий Радехів.

Св. *Кирило Лиховид*, селянин з Радехова, заприс., зізнає, що був на вічу в Радехові і памятає добре, що о. д-р Пелліх взивав нарід до освіти й орґанізації. Нічого ворожого до Польщі в його промові не було.

Св. *Дмитро Дибайло*, селянин з Радехова, заприсяжений, зізнає, що був на вічу в Радехові і чув промову обв-ого, але в ній не було ніякого підбурювання.

Св. *Степан Кузик*, посол УНДО, незаприсяжений наслідком спротиву прокуратора, зізнає, що був на вічу в Радехові, яке було довірочною нарадою, промовляв на ній і чув промову обв-ого. Обв. промовляв на тему орґанізації повіту і виключена річ, аби він міг ужити слів, наведених в акті обвинувачення. На запит прокуратора, що означає знимка свідка, обвинуваченого й інших послів УНДО разом з полк. Коновальцем у Берліні, св. каже, що це знимка зовсім випадкова, чисто товариського характеру.

ВІЧА В МОНАСТИРКУ ОГЛЯДІВСЬКІМ І БАТИЄВІ.

Св. *Станислав Гавліковський*, евангелик, заступник староства в Радехові, заприсяжений, зізнає, що був як представник староства на вічу в *Монастирку Оглядівськім* і чув промову обв-ого. Промова та торкалася положення українського народу в Польщі. Був теж на вічу в *Батиєві*, де обв. говорив на ту саму тему. Св. потверджує в загальному тези акту обвинувачення дотично тих обох віч, так, як йому відчитав його зізнання предсідник.

Св. *Ян Недзельський*, римо-кат. з Батиєва, селянин, заприс., зізнає, що був на вічу в Батиєві, але нині нічого собі не пригадує. Предс. відчитує йому його зізнання, зложені двічі в слідстві, на що він киває головою. Виявляється, що свідок не розуміє найважніших висловів з своїх власних зізнань, зложених у слідстві. На запити оборонців св. заявляє, що віче скінчилося спокійно і всі люди були вдоволені. В селі як давніше, так і тепер між поляками й українцями добрі відносини.

Св. *Владислав Стаховський*, римо-кат., машиніст з Батиєва, заприс., заявляє, що був на вічу в Батиєві і памятає, що обв. говорив про накидування до громад комісарів, які грабують громадське майно і деякі інші кривди українців у Польщі.

Св. *Юзеф Славінський*, старший пшодовнік, командант постерунку в Лопатині, заприс., заявляє, що чув промову обв-ого на вічу в Батиєві знадвору. В промові були підбурюючі моменти.

Св. *Степан Казанівський*, рільник з Монастирка Огл., заприс. зізнає, польсько-українським воляпіком, що був на вічу в Монастирку Огл., на якому обв. промовляв про переміну шкіл на польські, про насаджування у нас мазурів, про розвязування Соколів і т. д. Одначе нічого проти уряду чи проти поляків не говорив.

Св. *Іван Підлісний*, селянин в Монастирка Огл., заприс., каже, що був на вічу в Монастирку, де обв. говорив про школи, кольонізацію, вибори, оподаткування українських послів на нар. ціли тощо. Віче відбулося спокійно.

ВІЧЕ В БРОДАХ.

Св. *Антоні Шушкевич*, екзекутор у Бродах, римо-кат., заприс., каже, що був на вічу в Бродах і чув промову обв-ого, але з неї дуже мало памятає. Свідкові відчитано його зізнання в слідстві і він їх потверджує.

Св. *Станіслав Хмельовський*, римо-кат., поліц. аґент з Бродів, заприс., зізнає, що не був на вічу в Бродах, яке відбувалося в салі Муз. Т-ва, але чув промови через вікно, яке було відчинене і зараз потім поробив записки. Св. тепер майже нічого не пригадує собі і потверджує всі свої зізнання в слідстві.

ОДНА КОНФРОНТАЦІЯ.

Після цього відбулася конфронтація свідка з переслуханим передше д-ром Володимиром Чировським, який заявляє, що свідок цей не міг чути промови обв-ого, стоячи на дворі. Св. Хмельовський каже, що він ту промову чув добре.

Св. *Роман Кочержук*, кооператор, заприс., заявляє, що був на вічу в Бродах, на якому обв. здавав звідомлення з праці Українського Клюбу. Наше положення ілюстрував промовець інтерпеляціями Клюбу.

Св. *Гриць Павлюк* зі Смільна, пов. Броди, дир. Українського Банку в Бродах, заприс., заявляє, що був на вічу в Бродах. Промова обв-ого була наскрізь спокійна.

Св. *о. Стефан Клепарчук*, греко-кат. парох в Черниці, пов. Броди, заявляє, що промова о. д-ра Пелліха була річева і спокійна. Найменшого підбурювання в ній не було.

Продовження розправи завтра.

—o—

Релігійні заворушення в Індії

БОМБАЙ, 18. V. ПАТ. В часі вчорашнього походу, зорганізованого магометанами, прийшло знову до боїв з гіндусами. 24 особи вбито і 250 є ранених. На протязі останніх трьох днів жертвою релігійних заворушень впало 77 убитих і кількасот ранених.

Поліція безсильна, бо магометани нападають на гіндусів нагло й несподівано. Ховаються в сінях домів і випадають на прохожих, вбиваючи їх кинджалами. Налякані гіндуси покидають масово місто, інші замикаються в домах і барикадують двері. Магометани підпалюють їх.

Релігійні заворушення перекинулися теж на Калькуту, де ранено 36 цивільних осіб і 12 поліціянтів.

БОМБАЙ, 18. V. ПАТ. Минула ніч пройшла доволі спокійно. За останні чотири дні було 85 убитих і 850 ранених. Сьогодні прийшло наново до сутичок на вулицях міста. До 11. год. були 4 вбиті, 60 ранених.

—o—

Радянщина передбачує війну.

З приводу останніх подій в Японії в радянських політичних колах панує велике напруження. Загально думають, що треба рахуватися з радикальною зміною політичної ситуації на Далекому Сході. Якщо військова партія прийде до влади, Японія спробує новою війною направити свої невдачі в Шангаю і Манджурії. Військова партія настроєна ворожо проти Радянщини і тому слід побоюватися дальшого загострення ситуації, тимбільше, що Радянщина не може глядіти байдужно на японську експанзію в Манджурії.

Вправді радянська преса помістила офіціяльне заперечення вістки закордонної преси про концентрацію радянських військ на кордоні Манджурії, однак демонстраційні подорожі урядових представників по фабриках і промислових заведеннях, що працюють на потреби армії, говорять що інше. Голова ради народніх комісарів Молотов гостив у Челябінську за Уралом і оглядав фабрику рільничих тракторів, перемінену на фабрику танків. Підчас подібної інспекції в Магнітогорську Молотов виголосив промову про небезпеку інтервенції, яка грозить Радянщині, та закликав до напруженої енергії задля переведення військових плянів держави. Опісля на вічу Молотов вказував робітникам на небезпеку неминучої війни.

Безплодність конференції Малої Антанти.

З Біґгороду повідомляють, що після останнього засідання трьох міністрів заграничних справ Малої Антанти 15. ц. м. появився такий комунікат: Міністри обмірковували дальше економічні питання і ствердили, що рішення, винесені 1927 р. в Яхимові, 1930 р. у Ширбському Озері, відповідають дальше потребам теперішнього часу. Слід зробити кінець господарській політиці, яка удержує европейські держави в стані хаосу, бо кожна держава видає розпорядки сама для себе, не дбаючи про розпорядки інших держав, що веде до їх анулювання, нищить засоби господарського й фінансового обігу й спричинює упадок 100-літніх фінансових установ. Такі методи це зворот до примітивної системи. У звязку з тим виступає потреба міжнародних умов, що числяться з потребами кожної держави. З огляду на загальну недостачу згідности в господарській політиці, міністри Малої Антанти годяться, що в теперішньому моменті треба виречися всякої ініціятиви в цьому напрямі, однак держави Малої Антанти все готові взяти участь в посуненнях, що виходять від інших держав і співпрацювати зі щирим бажанням осягнути ціль. Міністри думають, що слід розпочати від скромної реґіональної умови і тому приняли французьку пропозицію умови 5 держав. Держави Малої Антанти готові причинитися до зреалізування тієї умови, причому не мають ніяких укритих політичних аспірацій та рахуються з інтересами сусідних держав.

Міністри Малої Антанти мають надію, що якби вдалося зреалізувати цю першу комбінацію, могла би вона легко статися підставою умови більше загальної. Одночасно міністри стверджують, що хаотичний стан міжнародного господарства витворив фінансові труднощі, яким треба швидко протиділати. Найближча конференція Малої Антанти відбудеться в Чехословаччині.

Перед австрійською мораторією.

ЛЬОНДОН, 18. V. ПАТ. Англійська преса повідомляє, що в найближчих днях Австрія оголосить мораторію, яка не обійме платности купонів, які припадають в червні ц. р. від австрійської позички Союзу Народів. „Дейлі Теляграф" довідується, що британський уряд не має охоти давати Австрії ані позички ані ґарантії. Британський уряд має виходити із заложення, що акцією фінансової допомоги для Австрії повинні занятися перш усього ті держави, які економічно більше звязані з Австрією і яких інтереси вяжуться безпосередньо з теперішньою фінансовою ситуацією Австрії.

——o——

Велика катастрофа на морі.

Розбитки з французького корабля „Жорж Філінар", що вратувалися на англійському кораблі „Контрактор", оповідають, що пожежа на кораблі повстала в одній каюті першої кляси. Вогонь ширився так швидко, що унеможливив пасажирам першої кляси ратунок. Більшість пасажирів тоді спала. Багато осіб, не могучи діждатися своєї черги при занятті місця в ратункових човнах, кидалося в воду, де гинули, пожерті акулами. Між урятованими є дволітна дитина та одно немовля, яких родичі пропали. З загального числа пасажирів нестає ще 100 осіб. Всі пасажири, приняті на ратунковий корабель, мають на собі тільки нічне білля.

В Парижі кружить чутка, що пожежа на кораблі „Жорж Філінар" це наслідок замаху. Перед відпливом цього корабля на Далекий Схід інспектор портової поліції в Марсилії повідомив представників корабельного товариства, що париські революційні кола передбачують, що корабель „Філінар" буде висаджений в повітря, коли буде перепливати Суеським каналом. Цим способом хотять не допустити зброї й амуніції, яку нібито віз цей корабель до Японії, що веде війну з Китаєм а незабаром буде вести з Радянщиною. На всякий випадок корабель зревідували, але не знайшли в ньому нічого підозрілого.

ОСТАННІ ВІСТИ

ДИРЕКТОРІЯТ У НІМЕЧЧИНІ?

БЕРЛІН, 18. V. ПАТ. У поінформованих колах кажуть, що канцлер рішився відложити справу реконструкції кабінету аж поки не погодять сусп.-політичної програми. Вістки про недалеке іменування міністрів райхсвери та державної господарки міродатні чинники заперечили. В найближчих днях дальше переговорюватиме канцл. Брінінґ із ген. Шляйхером.

ПАРИЖ, 18. V. ПАТ. „Ле Журналь" повідомляє з Берліна, що плян „гуртка ґенералів" основується на тім, щоби створити директоріят із: фон дер Остен-Варніца, націоналіста, Гінденбургового приятеля, фон Шверінґ-Кросіґа, знавця реп. і фін. справ, д-ра Брінінґа, що одержав би закордонні справи, та ген. Шляйхера, як міністра військ. справ. Шахт був би знову президентом Держ. Банку.

ДОЛЯР.

Банк Польський платив за доляра 8.86 та 8.85 за менші відтинки. Приватно: 8.87.

——o——

— **Засідання Української Парляментарної Репрезентації** відбудеться в суботу, 21. травня ц. р. від 11. год. перед пол. в домівці Народньої Канцелярії у Львові. Приявність всіх членів обовязкова. **Президія.**

— **Конституючі сходини українських кандидатів адвокатури.** Заходами і стараниям кількох рухливіших товаришів зібрався гурток львівських кандидатів (-ок) адвокатури на конституючі сходини дня 12. травня ц. р. в домівці Союзу Українських Адвокатів у Львові. На сходинах явилися майже всі замешкалі у Львові товариші і товаришки і після реферату про уконституовання секції кандидатів адвокатури приступлено до вибору управи секції, в склад якої увійшли: Ганицький як голова, Віра Яцкевич, Р. Криштальський, Я. Жижневський і В. Кульчицький як члени управи.

— **Не хоче жити.** 22-літній приватний урядовець Ярослав Доманик у Стрию пробував відобрати собі життя, підрізавши собі бритвою жили обох рук. В тяжкому стані передали його домовій опіці. Перед кількома місяцями Доманик вже пробував раз скінчити самогубством, але тоді його відратували. Причиною життевого знеохочення нещаслива любов.

— **Всюди небезпечно.** Залізничий сторож Різничук, очищуючи залізничий насип у Боднарові, розпалив біля шляху вогонь, щоби знищити назбирані буряни. На нещастя в цьому місці находилася артилерійська граната, що нагло вибухла, ранячи Різничука в лице і ногу. Раненого відвезли до шпиталю в Калуші.

— **Після страшної експльозії біля Комарна.** Як ми вже повідомляли в селі Поріче-Надвірна (біля Комарна) згинули наслідком вибуху міни 4 пастухи. Це: 21-літній Андрій Леськів, 19-літній Гринько Пастернак, 17-літній Іван Мазур, 21-літн. Ілько Мазур (брат попереднього). Пятому раненому, 9-літн. Мартинові Михайловому, вже ампутували обі ноги. Зачувати, що судова влада поведе енергійне слідство, щоби устійнити хто є виновником, що згадана міна лежала так довго на цьому місці.

— **Влом до церкви.** В Щирці вломилися до церкви злодії, розбивши двері. В церкві розбили дві скрині з церковними одягами. Що вкрали, невідомо, бо пароха нема. Як підозрілих у крадежі поліція арештувала відомого злодія Каз. Міку зі Щирця.

— **Тайні горальні.** Органи скарбової контролі брідської округи викрили в квітні ц. р. 159 тайних горалень, державна поліція 9, разом 168. Перед кількома днями скарбова контроля з Підкаменя викрила тайну парову гральню в саваринському лісі.

— **Пожежі.** В Гутиську Брідськім згоріли дві господарські загороди наслідком неосторожности з вогнем. В Станиславчику пов. Броди згоріла загорода Павла Батюка. В Гаях Дубиських і Берлині були дві пожежі.

— **Дрібні вісти.** Наслідком перебудови мосту між стаціями Тернопіль і Борки Великі пасажирський рух 27. ц. м. буде відбуватися через пересідання і переношення багажу на почти. — Кооперативу „Будучність" в Ражневі пов. Броди обікрали злодії. — В почтових аґенціях в Милочицях пов. Рудки, в Турці пов. Коломия і в Ославах Білих пов. Надвірна заведено телеграфічну й телефонічну службу. — В Оглядові перевернувся мотоцикль в придорожний рів, наслідком чого два мужчини і одна жінка тяжко потовклися.

— **Загадочний труп.** В Книгиничах пов. Рогатин найшли в ріці Свирж тіло невідомого мужчини в стані цілковитого розкладу. На голові трупа ствердили рану, яка вказує, що в гру входить вбивство. Поліція робить доходження.

— **„Лодзька Ґорґонова".** Так у Лодзі називають люди Анну Крисяк. Її чоловік перед шлюбом признався, що мав зі Шкудлярекївною донечку, якій вже 4 роки та що хотів би її взяти до себе. Крисякова не хотіла на те згодитися. Тоді Крисяк покинув жінку та жив із Шкудлярекївною. Крисякова пішла до села б. Лодзі. Тут бавився гурток дітей. Крисякова спиталася, котре з них Казя Шкудлярек. Дівчинку цю забрала зі собою, а в лісі вдарила кілька разів по голові та повісила. Стане перед наглим судом.

— **Індіянка повила 10 дітей.** В місцевости Бакакай в Бразилії одна індіянка повила десятеро дітей, а саме 8 дівчат і 2 хлопців. Всі діти вмерли зараз, як прийшли на світ. Плодовита мати дальше здорова.

— **Брат Кріґера теж обманець.** Шведський міністр справедливости оголосив, що як тільки парлямент ухвалить закон про конкурс Кріґерівського концерну, буде знесена мораторія Кріґера й зачнеться конкурсове поступування. Шведська преса повідомляє, що брат Кріґера Торстен також вмішаний в його зловживання. Перед своїм самовбивством Івар Кріґер перевів кілька трансакцій, які принесли його братові 15 міл.кор. виску. З того приводу впливають до суду скарґи з претенсіями до Торстена Кріґера.

— **Глядання за вбивниками дитини Ліндберга** веде американська влада дуже пильно. Поліція пішла перш усього за вказівками промисловця Кортіса з Норфольку, що переговорював з бандитами на чердаку моторового шкунера „Гльостер", який кружив на атлянтійських водах. В дні перед найденням трупа дитини підГовпвіл Кортіс находився теж на чердаку „Гльостеру". Бандити поводилися, якби не знали нічого про смерть дитини. Їхні вимоги зростали з тижня на тиждень. В останньому часі домагалися вже 200 тисяч долярів. Коли Кортіс приїхав до Нюйорку, дізнався з часописів про смерть дитини. За вказівками Кортіса поліція розпочала негайно погоню за бандитами. З ню-йоркського порту вирушило на Атлянтик 20 пароплавів, з того 4 поліційні і 16 приватних, всі зі скорострілами й скорострільними гарматками. Пароплави перешукують східні береги Злучених Держав і Канади. Одночасно всі радія алярмують капітанів портів, щоби на випадок появи „Гльостера" зловили бандитів. Нема сумніву, що злочинці не піддадуться без бою. Шкунер „Гльостер" невелике моторове судно. Запас палива позволяє йому тільки кружити між портами, тому бандити не можуть втікати на широке море. Вони вкрали „Гльостер" з початком березня ц. р., увязнили капітана і змушують його під загрозою

смерти кермувати шкунером. Ствердив це Кортіс рішучо. Досі погоня не попала на його слід. — Є теж чутка, нібито Ліндбергів повновласник для переговорів із бандитами Кортіс зізнав, що йому не вдалося навязати взаємин із бандитами та що він сам придумав, нібито є якийсь „корабель злочинців" та начеб на чердаку корабля виплатив бандитам 50 тис. дол. Зробив це тому, щоби відтягнути Ліндберга від дому та щоби він пошукував бандитів, бо боявся, що колиб Ліндберг сидів безчинно та роздумував над пропавшим синком, то це відбилося би шкідливо на його умі. Поліція покищо не знає, що думати про Кортісові зізнання. Може бути, що Кортіса стероризували бандити, або може тими зізнаннями хоче закрити якусь родинну тайну Ліндбергів, яка є у звязку зі смертю дитини. Можливо теж, що Кортіс зужив для себе згадані 50.000 дол. У звязку із зізнаннями Кортіса департамент фльоти відкликав гідроплями, які мали шкати загадочного „корабля злочинців". — Останні депеші приносять вістку, що ню-йорська поліція арештувала 25-літного Франка Патріка, який зізнав, що разом з шістьома іншими спільниками брав участь в крадежі дитини Ліндберга. Він каже, що дитини не вбили, тільки підчас подавання її з вікна впала з драбини і звідси походить страшна рана на голові, від якої дитина вмерла. Поліція перевіряє правдивість зізнань Патріка, а рівночасно шукає за його спільниками, яких вигляд знає.

— Під увагу музикальним львовянам. Пригадується, що в четвер, 19. ц. м. в год. 7.30 веч. попис елевів філій Музичного Інституту (кляса фортепіяну, скрипки і челя) і кляси хору елевів Вищого Музичного Інституту у Львові.

—Посвячення площі Т-ва „Сила". В неділю, 22. травня ц. р. в год. 12. в полудне святкуватиме українське Т-во „Сила" у Львові посвячення ново придбаної площі, в дуже гарному положенню при вул. св. Войтіха. Гадаємо, що це свято нашого, від 25 літ істнуючого Т-ва вшанує українське громадянство Львова численною участю в часі посвячення площі та на фестині, який відбудеться тогож дня від год. 3. попол.

— З Мінерального Живця Черче. Гостей, які приїздять до Черча, прохається, у власному інтересі інформуватися в справі помешкань в Управі Живця, зогляду на цьогорічну знижку цін та для оминення всяких непорозумінь з того приводу. З днем відкриття сезону т. є 20. травня ц. р. починають ординувати в Черчі д-р В. Щуровський і д-р М. Осінчук. З тим днем відчинені будуть також, для вжитку гостей, головний павільон „Палатка" і пансіон „Роксоляна" у піднаймі п. Т. Витвицького і М. Кулинича. Ціни купелів, лікарських оплат та утримання знижені до мінімум. Звертаємо увагу на зміну поїзду від 22-го ц. м., які приходять на стацію **Потік-Черче.**

— На карти „Рідної Школи", що звільняють від алькогольних напитків з нагоди Воскресення, зложили в зол. отсі Вп. Громадяни (-ки): **З Левандівки:** д-р Гинилевич Ярослав 5, дир. Воробець Мих., Шереметова Анна, Тусевич Парамон, рад. Кульчицький І., Капарникова Ст., Жмуркевич Мих. по 2 зол. і 6 громадян нижче 2 зол. Хто слідуючий?

— Головна Управа Рідної Школи. У звіті зі Звичайного Заг. Зїзду „Р. Ш." („Діло" ч. 107) подано в списку новообраних членів Головної Управи як члена Григорія Попеля. Має бути: о. Теодор Попель.

З кіна.

Кіно „Коперник" і „Марусенька": „ДОКТОР ДЖЕКІЛЬ і МІСТЕР ГАЙД".

Фільма основана на однім із найоригінальніших творів світової літератури, славного Роберта Стівенсона. Творець її Рубен Мамулян, хоч і мало в нас відомий, одна із найбільших слав театральної та кінової режисури. Головний актор цієї песи Фредерік Марч має рідку для актора нагоду виявити свій талант одночасно у двох протилежних креаціях.

Саме цього роду сюжети ідеальні для кіна. Тільки кіно може передати нам із усією оманою природність перетворення на наших очах одної людини в другу. Одна із великих недосяжних мрій людини: розмежувати в собі дві „природи" — добру та лиху, бути свобідним від пристрастей і заспокоювати їх по вподобі — ось тло цієї могутньої драми. **м. р.**

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Франц Джурж Сідецький, емер. управ. нар. школи, упокоївся в 87 році життя в Самборі дня 15 травня 1932. З покійним зійшов у могилу один з останніх народніх учителів, що ще в 60-х роках минулого століття брав живу участь у відродженні нашого народу. Довголітнє його життя було одним неперерваним пасмом всенародньої праці. Походив із самбірської загонової шляхти. Як круглий сирота виховувався при Мих. Качковськім, раднику окр. суду в Самборі, послугуючи при тім у самбірській церкві.

Завдяки о. Скобельському директорові самбірської німецької головної школи (K. u. k Kreishauptschule) скінчив перемиську вчительську препаранду і декретом консисторії був приначений 1865 р. помічником вчителя німецької головної школи в Сяноці. По кількох роках перенісся у рідну Самбірщину, де вчителював по черзі в Пинянах, Воютичах, Радловичах і Ваневичах. Одначе не вислужив повної емеритури. По 32 роках служби його спенсіонували за те, що працю вчителя розумів ширше. Засновував читальні, каси, шпихлірі, скликував віча а це не подобалося його наставникам.

На емеритурі осів у Самборі, де мав реальність, котру добув незвичайною ощадністю з мізерної тодішньої вчительської платні. Будучи в силі віку розпочав енергійну діяльність по селах. У кожну неділю і свято сідав на фіру і кільканадесять літ їздив по селах засновувати читальні, каси, при чім виголошував економічні і політичні реферати. Його заслугами вийшов послом до Відня д-р Данило Стахура, самбірський адвокат. Він заснував і розвинув самбірську повітову позичкову касу, теперішний Українбанк, і він її кільканадцять літ безкорисно, поки не станула на ногах.

Бачучи в деяких селах самбірської округи страшенний консерватизм і неохоту до просвіти, заснував „Товариство Руської Шляхти", де згуртував свідоміші елементи, приєднавши їх цим способом до нашої національної ідеї.

При повстанню нашої держави брав живу участь у всіх ділянках народньої праці, за що опинився як 70-літний старець на Домбю, де зазнав страшних побоїв. Вернувши з Домбя зломаний на тілі, не упадав духом, а взявся до дальшої роботи за віднову Українбанку, якому служив майже до кінця життя. Був основником і почесним членом „Української Бесіди" і членом майже всіх наших товариств. Земля Йому пером!

І. Ф.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 18.V. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·80 зол., за літру молока 23—24 сот., літру сметани 1·20 зол., копу яєць 3·30—3·40.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Четвер, 19. V. год. 8. веч. „Фавст" (з Голембйовським).

Пятниця, 20. V. год. 7.30 веч. „Кричи Китаю".

Субота, 21. V. год. 7.30 веч. „Кричи Китаю".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 19. V. год. 8. веч. „Гав-гав" (виступ Мих. Зніча).

Пятниця, 20. V. год. 8. веч. „Гав-гав" (виступ Мих. Зніча).

Субота, 21. V. год. 8. веч. „Гав-гав" (виступ Мих. Зніча).

Театр Новин.

Четвер, 19. V. год. 8. веч. Вечір Круковського.

Концертове Бюро М. Тірка.

Середа, 25. травня: Концерт Тітта Руффо, і. барітона „Ля Скаля" в Міляно.

Кіна.

АПОЛЬО: „Така солодка дівчинка, як Ти" (Анні Ондра).

КАСІНО: „Бастер Кітон женяться" („Казанова мимоволі").

КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Хам" (на осн. Ожешкової).

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „Проф. Унрат".

ОАЗА: „Палаючі серця".

ПАН: „Пробудження жінки", „Зуан саксофоніста".

ПАЛЯС: „Жінка та шпіон".

ПАСАЖ: „Ковбоїв тріюмф" (Кен Мейнард), „Шляхом ганьби" (Батицька).

ПРОМІНЬ: „На Сибір".

СОНЦЕ: „Поліцмайстер Тогеєв".

СТИЛЕВЕ: „Він і його сестра" (Вл. Буріян і Анні Ондра), „Чужа наречена" (Марл. Дітріх).

УТІХА: „Зоряна ескадра", Пат і Паташон.

ХИМЕРА: 24 години з життя жінки.

Програма радіо.

Пятниця, 20. травня 1932.

Ляйпціг (259,3) 19.50 Вагнерів вечір, **Братислава** (278,8) 22.20 Концерт, **Міляно** (331,4) 21.00 Кам. концерт, **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Ле Пті Міші" оп. Месажера, **Льондон** (356,3) 22.35 Танкова музика, „Сонгс фром ди Шовс" ревія, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.15 Спів, Ауне Антонен, 18.40 Марг. Віолянті, **Гамбург** (372,2) 21.00 „Бідний Йонатан" оп. Мілекера, **Рим** (441,2) 17.30 Спів, Вівіяні, 20.45, 21.30 Комедія та докінч. концерту, **Беромінстер** (459,4) 10.40 Швайц. пісні, **Лянгенберг** (472,4) 20.00 „Дас Розенбанд" поезії та музики з часів рокока, **Відень** (517,2) 20.00 „Рієнці" оп. Вагнера, **Будапешт** (550,5) 20.15 Концерт оп. орхестри, **Харків** (937,5) 15.00, 16.00, 20.00, 24.00 Концерт, **Давентрі** (1554,4) 20.00 „Е Віледж Ромео енд Джаліет" оп. Деліюса, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 14.00 Трансм., 16.30, 19.35 Концерт, **Париж** (1724,1) 20.00 „Ле Шеміно" оп. Леру.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 20. травня 1932.

12.10, 14.45, 15.15, 15.45 Грамофон, 15.05 Госп. ком., біржа, 15.25 „Янгол у польській поезії, 15.50 Грамофон, Сільва рерум, 16.20 „Життя в сутінку" відч., 16.55 Англ. лекція, 17.10 Політика Росії на Дал. Сході, 17.35 Концерт, 19.30 Спорт, 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.50 Жид. пісні, 23.05 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Позір! Копичинеччина — Борщівщина — Бучаччина — Заліщиччина — Чортківщина! Повітовий Кружок „Рідної Школи" в Чорткові влаштовує підготовний курс до І. кл. укр. гімназії „Р. Ш." в Чорткові в часі від 22. травня до кінця червня ц. р. — Зголошення хлопців і дівчат, що в біж. календарному році кінчать 10-ий рік, а не переступили 14. року життя, приймає управа коедук. гімназії в Чорткові. Наука на курсі безплатна. — Старшина Кружка „Р. Ш." 1889 1-3

Ситківкові токи на площі Сокола-Батька. Оплата: в будні дні 1 год. 0.60 зол., для членів і учеників С.-Б. 0.50 зол.; в неділі і свята 1 год. 0.80 зол.; для членів і учеників С.-Б. 0.60 зол. 1888 1—2

Вступні іспити до кл. II—VIII. відбудуться в держ. гімназії з українською мовою навчання в Станиславові дня 31. травня 1932. від 8. год. рано. Подання вносити до Дирекції найдальше до 28. травня 1932. Вступних іспитів до І. кл. зовсім не буде.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФІРАНКИ ручної роботи, капи — накидки, портієри, брокати — прекрасні — за безцін тільки — Робітня **Фрайліх,** Львів, Сикстуська 21. Централя Відень. 1600 14—?

ДЕКЛЯРУЄМО акції українського Броварництва, штука 50 зол. Зголошення з поданням точної адреси слати до Адм. „Діла" під „Пиво". 1856 3—5

КОСІВ, пансіон Е. Лукашевської приймає гості. Ціни знижені. 1864 3-8

ЗЕРКАЛА, шиби, шліфовані, шклить образи. — Карніші — конкуренційно. Фабрика Йосиф Тортен, Пекарська 50, продаж Пекарська 1, тел. 24-81. 1873 3—3

НАЙМОДНІШІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ по 65 зол. і вище, **гарні костюми від 85 зол.,** сукні, блюзки, тощо дуже дешево продає відома фірма **Яків Посамент** Львів, вул. Академічна 2 (Готель Жоржа). 5-11

ДОБРА ЛЬОКАТА! Коло стації Рожанка (4 км. до Славська) є на продаж парцелі. Місце надається також на літнисько або санаторію. Зголошення приймає: Осип Гусаківський, Тухля коло Сколього. 1-4

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст
недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 20. Тел. 84—45.
1834 Пересвітлення Рентгеном. 3—4

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТИ.
Кооператива „РІДНА ШКОЛА" у Львові, Ринок 10
видає від нового року 1932
ІЛЮСТРОВАНИЙ ПІВМІСЯЧНИК

„РІДНА ШКОЛА"

для всього українського громадянства.

„РІДНА ШКОЛА" — це трибуна у найживотніших підставових справах української нації, якими є шкільництво й виховання та дороговказ у її змаганнях.

„РІДНА ШКОЛА" лучить невидимими нитками поневолі розділені і по цілому світі розпорошені українські одиниці для осягнення збірними зусиллями Великої Мети.

В „РІДНІЙ ШКОЛІ" друкують свої праці найвизначніші українські письменники, педагоги та суспільні діячі з краю і зпоза кордону.

„РІДНА ШКОЛА" повинна найтися в руках кожного свідомого українця, в кожній українській установі, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Станьте передплатником „Рідної Школи" і тим причинитеся до скріплення сили й відпорности Української Нації.

Передплата в краю виносить:
місячно 1 зол., чвертьрічно 3 зол., піврічно 5.50 зол., річно 10.00 зол. Для Заграниці: 2 дол. на рік, 1 дол. на пів року.

Адреса:
„РІДНА ШКОЛА", ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10.
Конто ПКО. 153.427. Телефон 77-62.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.